

27.05.2018

Inne

Zmieszany zapach książek i jabłek. Wybór korespondencji Jana Wantuły z lat 1899-1953

Autor/Redaktor: Katarzyna Szkaradnik

Wydawnictwo:: Uniwersytet Śląski w Katowicach

ISBN: 978-83-60551-78-3

Ten tom jest niezwykle z kilku powodów. Przede wszystkim dlatego, że Jan Wantuła był absolutnie wyjątkową postacią: śląski chłop i robotnik, który został nie tylko działaczem społecznym i politycznym, ale również znakomitym znawcą cieszyńskiej historii i starych druków, zwłaszcza ewangelickich, oraz zagorzałym bibliofilem kolekcjonującym książki w kilku językach. Był także płodnym publicystą, piszącym na różne tematy – od propagowania polskiej opcji narodowej, obrony interesów robotniczych, przez działalność antyalkoholową, po analizy literackie. Można w nim dostrzec pioniera śląskocieszyńskiego społeczeństwa obywatelskiego [...].

„Ten tom jest niezwykle z kilku powodów. Przede wszystkim dlatego, że Jan Wantuła był absolutnie wyjątkową postacią: śląski chłop i robotnik, który został nie tylko działaczem społecznym i politycznym, ale również znakomitym znawcą cieszyńskiej historii i starych druków, zwłaszcza ewangelickich, oraz zagorzałym bibliofilem kolekcjonującym książki w kilku językach. Był także płodnym publicystą, piszącym na różne tematy – od propagowania polskiej opcji narodowej, obrony interesów robotniczych, przez działalność antyalkoholową, po analizy literackie. Można w nim dostrzec pioniera śląskocieszyńskiego społeczeństwa obywatelskiego [...].

Korespondencja Wantuły pokazuje ogrom i wielowątkowość jego działalności, a zarazem ujawnia, że był wytrawnym epistolografem, wnikliwym i wrażliwym, o szerokich horyzontach. Nie zasklebiał się na śląskim podwórku, lecz wybiegał dalej, ku pokrewnym duszom myślącym w sposób niepodległy, jak Maria Wystouchowa, Julian Ochorowicz, Andrzej Niemojewski czy Rafał Urban. Wśród adresatów i nadawców listów zawartych w tomie znajdują się też luminarze nauki i kultury (m.in. Jan Stanisław Bystroń, Wincenty Lutosławski, Stanisław Pigoń, Irena Krzywicka, Kazimierz Wyka, Tadeusz Mikulski), pisarze i publicyści (Władysław Orkan, Gustaw Morcinek, Zofia Kossak-Szczucka, Karol Ludwik Koniński, Paweł Hulka-Laskowski), światli ewangeliccy i katoliccy księża [...]. Ważną pozycję w zbiorze mają syn Wantuły Andrzej, późniejszy zwierzchnik polskiego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, i chrześniak Jan Szczepański, wybitny socjolog.

Ustroński bibliofil dzieli się z ludźmi przemyśleniami oraz plonami swojego sadu – śle im zarówno listy i książki, jak i paczki z jabłkami [...].

Książka znajdzie entuzjastycznych czytelników wśród publiczności zainteresowanej śląską specyfiką kulturową, a także dziejami ruchów ludowych, stowarzyszeń ewangelickich i organizacji propolskich. Badacze i badaczki wielu dyscyplin znajdą tu ciekawy materiał do studiów”.

(z recenzji dr hab. Grażyny Kubicy-Heller)

Spis treści

W załączniku

Strony: 516

Do pobrania:

- Szkaradnik_spis_tresci.jpg
- Szkaradnik_spis_tresci2.jpg

Linki:

- http://wydawnictwo.us.edu.pl/sites/wydawnictwo.us.edu.pl/files/zmieszany_zapach_czw_st.pdf

Słowa kluczowe: bibliofilstwo, korespondencja, Śląsk Cieszyński, ewangelicyzm, Jan Wantuła

Opublikował: Katarzyna Szkaradnik